

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРЛИГИ
ИСХАК РАЗЗАКОВ АТЫНДАГЫ КЫРГЫЗ МАМЛЕКЕТТИК ТЕХНИКАЛЫК УНИВЕРСИТЕТИ
АКАДЕМИК Ү. АСАНАЛИЕВ АТЫНДАГЫ КЫРГЫЗ ТОО-КЕН
МЕТАЛЛУРГИЯЛЫК ИНСТИТУТУ**

**"Тоо-кен машиналары жана электромеханика" кафедрасынын
2022-2023-окуу жылындагы
1, 2- өндүрүүштүк практикалар боюнча**

ОТЧЕТУ

Бишкек 2023ж

"Тоо-кен машиналары жана электромеханика" кафедрасы: 630003 «Тоо-кен иши» жана 650400 «Технологиялык машиналар жана жабдуулар» жана 640200 "Электрэнергетика жана электротехника"-багыттары боюнча инженер адистерин даярдайт.

Ошондуктан, 1,2-өндүрүштүк практикадан өткөрүү студенттерди окутууда чоң ролду ойнойт. Кафедранын өндүрүштүк практика жүргүзүүсү боюнча, Кыргыз Республикасынын тоо-кен казып алуучу компаниялары менен келишими бар.

Баардык өндүрүштүк практикалардан: биринчи өндүрүштүк, экинчи өндүрүштүк практикаларын өтүшүштүк бүт керектүү документтер толтурулуп даярдалган – мугалимдер жана студенттердин чыгуусу жөнүндө, ректордун атына билдирүү түзүлгөн; бардык студенттерге практикалык күндөлүктөрү толтурулган. Практикага чыгып кетээр алдында бардык студенттер коопсуздук техникасы менен тааныштырылып, колдоруна практиканын күндөлүктөрү жана практиканын программасы тапшырылган.

Практика өтүүчү мөөнөт:

Практиканын баардык түрү академик У.Асаналиев атындагы Кыргыз тоо-кен металлургия институтунун окуу тартибине ылайык өткөрүлдү.

"Тоо-кен машиналары жана электромеханика" кафедрасынын студенттери үчүн практика өтүүчү мөөнөт:

Тоо-кен металлургиялык факультетинин ТМО-1-19, ЭЭиЭ-1-19, ЭАГП-1-19, ЭАГП-1-18 тайпалары үчүн, 1,2- өндүрүштүк практикасы, 2022-жылдын №04-5/45 буйругу негизинде, 2022-жылдын 06-июнунан тартып 08-июнуна чейин болуп өтүшүштү;

Академик У.Асаналиев атындагы Кыргыз мамлекеттик геология, тоо-кен иши жана жаратылыш ресурстарын өздөштүрүү университетинин буйруктук тартиби боюнча студенттер Кыргыз көмүр мамлекеттик ишканасынын Кара-кече көмүр кесиминде 1,2-өндүрүштүк практикаларын өтүшүштү .

Университеттин практика башчысы болуп: доцент Анохин А.В., ага окутуучу Алымбек уулу Ч. дайындалган.

1. 1-өндүрүштүк практика.

1.1. Практиканын максаты жана иш-милдеттери.

1-өндүрүштүк практиканын негизги максаты бул – Тоо-кен машиналарын жана жабдыктарын Кара-кече көмүр кесиминин шартында колдонуу жана төмөнкү атайы сабактардын теориялык жана практикалык жактан билим алуу.

Аларга төмөнкүлөр кирет: Шахталык көтөрмө орнотмо, Туруктуу орнотмо, Тоо-кен машиналары, Карьердин механикалык жабдыктары ж.б.

Өндүрүштүк практика учурунда студент өз алдынча жекече тапшырма аткарат, анын мазмуну белгилүү бир окуунун дипломдук адистигин билдирет.

Практиканын иш-милдеттери:

- Ар бир курстар боюнча өндүрүштөгү теориялык билимдерди бекемдөө;
- Тоо кен казып алуу өнөр жайынын бардык тармактарын камтыган коопсуздук жана санитариялык маселелерин изилдөө;
- Ээлеген жумуш ордундагы эмгек коргоо боюнча чараларды толук изилдөө;

Студенттер 1-чи өндүрүштүк практиканы, практика өтүү программасынын эрежелери менен өтүштү. Практиканын башчысы болуп ТМО-1-19, ЭЭиЭ-1-19, ЭАГП-1-19 тайпаларына кафедранын ага окутуучусу Алымбек уулу Ч. дайындалды.

1-өндүрүштүк практиканы өткөн тайпалар	Студенттердин жалпы саны	Отчет өткөрдү	Пайыз, %
ТМО-1-19	9	6	55%
ЭЭиЭ-1-19	10	6	60%
ЭАГП-1-19	11	5	48%
Баардыгы:	30	17	58%

Практиканын жыйынтыгы боюнча 30 студенттин арасынан 17 студент практика боюнча отчет берди. Демек, 58% студенттердин ишине теориялык окуу даражасын, жасаган ишинин сапаттык деңгээлин, эмгек тартибин жана иш катчылыктарын камтыган мүнөздөмө берилди. Ошондой эле ар бир студентке практика өтүүсү боюнча баалар коюлду. COVID-19 пандемиясына байланыштуу, кээ бир студенттердин практика отконго мүмкүнчүлүк болгон жок.

2. 2- өндүрүштүк жана диплом алдындагы практика

2.1. Практиканын максаты жана иш-милдеттери.

2-чи өндүрүштүк практиканын негизги максаты бул – Тоо-кен машиналарынын жана атайын электр жабдыктарын ыңгайлаштыруу менен кылдаттык менен изилдөө жана төмөнкү атайы предметтерден теориялык жана практикалык түрдө билим алуусу каралган. Аларга төмөндөгү аталыштагы сабактар: Электротехниканын теориялык негиздери, Тоо-кен машиналары жана жабдуулары Карьердин механикалык жабдыктары, Тоо-кен өндүрүшүнүн электр менен камсыздоо.

Практика учурунда студент өз алдынча жекече тапшырма аткарат, анын мазмуну белгилүү бир окуунун дипломдук адистигин билдирет.

Практиканын иш-милдеттери:

- Студентти өндүрүштүк уюштуруу-техникалык маселелерди чечүүгө жана бүтүрүүчү квалификациялык жумушту аткарууга даярдоо;
- Дипломдук долбоорлору менен байланыштуу материалдарды изилдөө үчүн тоо-кен казып алуучу ишкана, уюмдар жана мекемелерде практика өткөзүү.

Окуу планынын тартибине ылайык Академик У.Асаналиев атындагы Кыргыз мамлекеттик геология, тоо-кен иши жана жаратылыш ресурстарын өздөштүрүү университетинин буйруктук тартиби боюнча ЭАГП-1-18 группасынын студенттери 2чи өндүрүштүк практиканы Кыргыз көмүр мамлекеттик ишканасынын Кара-кече көмүр кесиминде 2-чи өндүрүштүк практиканы, практика өтүү программасынын эрежелери менен өтүштү.

ЭАГП-1-18 группасы учун 2-чи өндүрүштүк практикаларынын башчысы болуп: доцент Анохин А.В. дайындалды.

2-өндүрүштүк практиканы өткөн группалар	Студенттердин жалпы саны	Отчет өткөрдү	Пайыз, %
ЭАГП-1-18	13	4	90%
Баардыгы:	13	4	31%

Практиканын жыйынтыгы боюнча 2-өндүрүштүк практиканы өткөн 13 студенттин арасынан 4 студент өндүрүштүк практикаларын өткөнү тууралуу отчет өткөрдү. Демек, 31% студенттердин ишине теориялык окуу даражасын,

жасаган ишинин сапаттык деңгээлин, эмгек тартибин жана иш катчылыктарын камтыган мүнөздөмө берилди жана ошондой эле ар бир студентке практика өтүүсү боюнча баалар коюлду.

Жыйынтыктоо

1,2Өндүрүштүк практиканын жыйынтыгында студенттер курстар боюнча өндүрүштөгү теориялык билимдерди бекемдеп, тоо-кен казып алуу өнөр жайынын бардык тармактарын камтыган коопсуздук жана санитардык маселелерин изилдеп, ээлеген жумуш ордундагы эмгек коргоо боюнча чараларды толук изилдөө менен алдыдагы окуу жылында жасалуучу курсттук проекттерге, керектүү материал чогултушту. Ошондой эле бүтүрүүчү курстун студенттери, өндүрүштүк уюштуруу-техникалык маселелерди чечүүнү жана дипломдук долбоорлору менен байланыштуу, материалдарды изилдөө менен квалификациялык жумушту аткарууга даярданышты.

Өндүрүштүк практикалар жакшы жыйынтыктарды камтып, жогорку деңгээлде өттү. Студенттер жаңы билим алуу менен, өндүрүштүк маселелерди чечүүнү үйрөнүү менен өндүрүш жөнүндө түшүнүк алып, өз адистиги боюнча иштөөнү жана башка адистиктер боюнча түшүнүгүн кеңейтип, ал өндүрүштө адистердин ортосундагы мамилелери жөнүндө түшүнүк алышты. Кээ бир студенттерге өндүрүштүк практиканын жыйынтыгында жумуш ордуна калууну сунушташты.

Кээ бир студенттер өндүрүштүк практиканы COVID-19 пандемиясына байланыштуу жана каржылык көйгөйлөрдөн улам өтүүгө мүмкүнчүлүктөрү болгон жок, анткени кээ бир тоо-кен казып алуу өндүрүштөр жана компаниялар, жатакана жана тамак-аш менен камсыз кылбайт.

**“ТКМжана Э”
кафедра башчысы**

Джуматаев М.С

